

NEWSLETTER № 54

(November / Листопад 2021)

Review of European Union Law and EU legal approximation developments and analyses

Огляд розробок у законодавстві ЄС, правовому аналізі та адаптації законодавства ЄС в Україні

Шановний читачу,

Перед Вами 54-й випуск огляду розробок у законодавстві ЄС та його правовому аналізі, а також розробок щодо адаптації законодавства ЄС в Україні. Огляд створено в рамках проекту "Підтримка впровадження Угоди про асоціацію між Україною та ЄС" Фаза II (A4U II). Цей випуск охоплює період 1-30 листопада 2021. Ми сподіваємось, що огляд буде для Вас корисним. Ви можете висловити Ваші коментарі щодо огляду або ж долучитись до покращення та збагачення наступних випусків.

Ми висвітлюємо деякі із розробок щодня на нашому профілі у [Твіттер](#).

Команда проекту

Dear Reader,

this is the 54th issue of the review of current, important developments in EU law, EU law analysis and EU legal approximation in Ukraine prepared in the framework of the project "Support for the Implementation of EU-Ukraine Association Agreement" Phase II (A4U II). This issue covers the period 1-30 November 2021. We hope you will find it useful. Your comments and contributions that could improve the next issues of this review are welcome.

Some developments are reflected on daily basis on a dedicated [Twitter profile](#).

Project Team

I. LEGAL ASPECTS OF EU-UKRAINE RELATIONS / ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВІДНОСИН МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС

- **Common Aviation Area Agreement** between the European Union and its Member States, of the one Part, and Ukraine, of the other Part, concluded on 12.10.2021, was [published](#) on 3.11.2021. According to the Council decision (also [published](#) on 03.11.2021), the agreement will be applied on a provisional basis pending the completion of the procedures necessary for its entry into force. **Угода про Спільний Авіаційний Простір** між ЄС та державами-членами та Україною, що була укладена 12.10.2021, [опублікована](#) 03.11.2021. Відповідно до рішення Ради ЄС (що також було [опубліковано](#) 03.11.2021), Угода буде застосовуватися на тимчасовій основі до завершення ратифікаційних процедур, що є необхідними для набрання нею чинності.

II. IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATION AGREEMENT / ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ

- **Верховна Рада України / Verkhovna Rada of Ukraine:**
 - [прийняла](#) 02.11.2021 Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження на ринку природного газу обліку та розрахунків за обсягом газу в одиницях енергії. Закон має на меті надання права Кабінету Міністрів України приймати рішення про перехід на розрахунки та балансування на ринку природного газу в одиницях енергії. Прийняття Закону є імплементацією Угоди про Асоціацію відповідно до Додатку XXVII. [adopted](#) on 02.11.2021 the Law "On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning the Introduction of Accounting and Calculations by Volume of Gas in Units of Energy on the Natural Gas Market". The Law aims to provide for the right of the Cabinet of Ministers of Ukraine to decide on the transition to settlements and balancing in the natural gas market in units of energy. The adoption of the law serves for the implementation of the Annex XXVII of the EU-Ukraine Association Agreement.
 - [прийняла](#) Закон "Про енергетичну ефективність", який Президент України підписав 10.11.2021. Закон встановлює базові правила державної політики у сфері енергетичної ефективності та порядок виконання національних планів з енергетичної ефективності. Прийняття Закону є імплементацією Директиви 2012/27 про енергетичну ефективність та Директиви 2010/31 про енергетичну ефективність будівель відповідно до Додатку XXVII Угоди про Асоціацію. [adopted](#) the Law "On energy efficiency", which was signed by the President of Ukraine on 10.11.2021. The Law defines the basic principles of state policy in the field of energy efficiency, as well as implementation of national action plans on energy

efficiency. The Law implements the Directives 2012/27 on energy efficiency and Directives 2010/31 on the energy performance of buildings according to the Annex XXVII to the EU-Ukraine Association Agreement.

- [прийняла](#) Закон “Про внесення змін до Закону України “Про альтернативні види палива” щодо розвитку виробництва біометану”, який Президент України підписав 09.11.2021. Закон вводить визначення терміну “біометан”, а також встановлення юридичної бази для створення та функціонування реєстру біометану. Закон імплементує Директиву 2018/2001 про сприяння використання енергії з відновлювальних джерел. [adopted](#) the “Law on Amendments to the Law of Ukraine “On Alternative Fuels” on the Development of Biomethane Production”, which was signed by the President of Ukraine on 09.11.2021. The Law includes the definition of the term “biomethane”, which is currently absent in the Law “On Alternative Fuels”, as well as the legal base for the establishment and operation of a register of biomethane. The Law implements the Directive 2018/2001 on the promotion of the use of energy from renewable sources.
- [прийняла](#) 17.11.2021 Закон “Про мультимодальні перевезення”. Закон визначає правові та організаційні засади мультимодальних перевезень і спрямований на створення умов для їх розвитку та вдосконалення, заохочення використання більш екологічно чистих видів транспорту з метою охорони довкілля, запобігання змінам клімату та надмірному споживанню енергії. Закон імплементує Директиву 92/106 про встановлення спільних правил для окремих видів комбінованих перевезень вантажів між державами-членами відповідно до Додатку XXXII Угоди про Асоціацію. [adopted](#) on 17.11.2021 the Law “On Multimodal Transportation”. The Law provides for legal and organizational principles of multimodal transportation and creates conditions for their development and improvement, encouragement of the use of environmentally friendly modes of transport to protect the environment, prevention of climate change and clean energy consumption. The law implements Directive 92/106 establishing common rules for certain types of combined transport between Member States in accordance with Annex XXXII of the EU-Ukraine Association Agreement.
- Two publications / дві публікації:
 - [What should the Georgia-Moldova-Ukraine “Trio” do, and how should the EU respond? / “Що має робити “тріо” Грузія-Модова-Україна та як має відповідати ЄС?”, Michael Emerson, Tinatin Akhvlediani, Denis Cenusu, Veronika Movchan. \(25.11.2021\).](#)
 - [Deepening EU-Ukrainian Relations: Updating and Upgrading in the shadow of COVID-19. Third edition / “Поглиблення відносин між ЄС та Україною: Перегляд та оновлення на тлі Covid-19. Видання третє”, Michael Emerson, Veronika Movchan, Tinatin Akhvlediani, Steven Blockmans, Guillaume Van der Loo.](#)

(15.10.2021).

of the Project “Understanding the EU’s Association Agreements and Deep and Comprehensive Free Trade Areas with Ukraine, Moldova and Georgia” (3 DCFTA’s) / Проекту “Розуміння Угод про Асоціацію між ЄС та Україною, Молдовою та Грузією” (3 DCFTA’s)

III. RECENT DEVELOPMENTS AND ANALYSES IN EU LAW / ОСТАННІ ЗМІНИ ТА АНАЛІЗ ПРАВА ЄС

This part of the review follows well established [systematization of EU legislation](#), even if not in every reporting period there will be substantial or relevant developments in each chapter.

01 GENERAL, FINANCIAL AND INSTITUTIONAL MATTERS / ЗАГАЛЬНІ, ФІНАНСОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ПОЛОЖЕННЯ

-

02 CUSTOMS UNION AND FREE MOVEMENT OF GOODS / МИТНИЙ СОЮЗ ТА ВІЛЬНИЙ РУХ ТОВАРІВ

-

03 AGRICULTURE / СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

-

04 FISHERIES / РИБАЛЬСТВО

-

05 FREEDOM OF MOVEMENT FOR WORKERS AND SOCIAL POLICY / СВОБОДА ПЕРЕСУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ І СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА

- **Concept of ‘working time’.** The EU Court of Justice defined the scope of the concept of ‘working time’ for a period of standby time according to a stand-by system. The Court concluded that Article 2(1) of Directive 2003/88 concerning certain aspects of the organisation of working time must be interpreted as meaning that a period of stand-by time according to a stand-by system served by a retained firefighter, during which that worker, with the permission of his or her employer, carries out a professional activity on his or her own account but must, in the event of an emergency call, reach his or her assigned fire station within 10 minutes, does not constitute ‘working time’ within the meaning of that provision if it follows from an overall assessment of all the facts of the case that the constraints imposed on the said worker during that period are not of such

a nature as to constrain objectively and very significantly the ability that he or she has freely to manage, during the said period, the time during which his or her services as a retained firefighter are not required. See [Judgment](#) in Case C-214/20 Dublin City Council of 11.11.2021. Суд ЄС визначив сферу застосування поняття «робочий час» на період часу очікування відповідно до системи очікування. Суд дійшов висновку, що статтю 2(1) Директиви 2003/88, що стосується певних аспектів організації робочого часу, слід тлумачити як таку, що період очікування відповідно до резервної системи, яку обслуговує штатний пожежний, під час якого цей працівник з дозволу свого роботодавця здійснює професійну діяльність за власний рахунок, але повинен у разі екстреного виклику прибути до своєї пожежної частини протягом 10 хвилин, не є «робочим часом» у розумінні цього положення, якщо із загальної оцінки всіх фактів справи випливає, що обмеження, накладені на зазначеного працівника протягом цього періоду, не мають такого характеру, щоб об'єктивно та дуже істотно обмежувати здатність, яку він чи вона має вільно розпоряджатися протягом зазначеного періоду часом, протягом якого його чи її послуги як штатного пожежного не потрібні. Див. [Рішення](#) у справі C-214/20 Dublin City Council of 11.11.2021 (англійською).

06 RIGHT OF ESTABLISHMENT AND FREEDOM TO PROVIDE SERVICES / ПРАВО НА ЗАСНУВАННЯ ТА СВОБОДА НАДАВАТИ ПОСЛУГИ

- **Postal services.** The European Commission adopted the [Report](#) on the application of the Postal Services Directive (Directive 97/67/EC as amended by Directive 2002/39/EC and 2008/6/EC) of 08.11.2021. It presents the main findings of the evaluation of achievement of Postal Services Directives objectives: (1) guaranteeing the provision of affordable, high-quality universal postal service to all users; (2) establishing a well-functioning and competitive internal market for postal services; (3) establishing harmonizing principles for the regulation of postal services. Європейська комісія представила [Звіт](#) про застосування Директиви про поштові послуги (Директива 97/67/ЄС зі змінами, внесеними Директивами 2002/39/ЄС та 2008/6/ЄС) від 08.11.2021. У ньому представлені основні висновки оцінки досягнення цілей Директиви про поштові послуги: (1) гарантування надання доступної, якісної універсальної поштової послуги всім користувачам; (2) створення добре функціонуючого та конкурентного внутрішнього ринку поштових послуг; (3) встановлення принципів, що гармонізують регулювання поштових послуг (англійською).

07 TRANSPORT POLICY / ТРАНСПОРТНА ПОЛІТИКА

-

08 COMPETITION POLICY / ПОЛІТИКА У СФЕРІ КОНКУРЕНЦІЇ

- **Abuse of dominant position.** The EU General Court dismissed for the most part the action brought by Google and Alphabet and upheld the fine of €2.42 billion imposed by the Commission finding that Google abused its dominant position by favouring its comparison shopping service over competing comparison shopping services. The General Court found that, by favouring its own comparison shopping service on its general results pages through more favourable display and positioning, while relegating the results from competing comparison services in those pages by means of ranking algorithms, Google departed from competition on the merits. See [Judgment](#) in Case T-612/17 Google and Alphabet v Commission (Google Shopping) of 10.11.2021. 🇺🇦 Загальний Суд ЄС відхилив переважну частину позовних вимог, поданих у скарзі Google і Alphabet, і залишив у силі штраф у розмірі 2,42 мільярда євро, накладений Комісією, встановивши, що Google зловживала своїм домінуючим становищем, віддаючи перевагу своїй службі порівняння покупок перед конкуруючими сервісами порівняння покупок. Загальний суд встановив, що, віддавши перевагу власному сервісу порівняння на своїх сторінках із загальними результатами за допомогою більш сприятливого відображення та позиціонування, водночас віддаючи результати від конкуруючих служб порівняння на цих сторінках за допомогою алгоритмів рейтингування, Google відійшов по суті від конкуренції. Див. [Рішення](#) у справі T-612/17 Google and Alphabet v Commission (Google Shopping) від 10.11.2021 (англійською).
 - “Google програв Єврокомісії справу про штраф на 2,42 млрд євро”, [стаття](#) в “Європейській правді” від 10.11.2021.

09 TAXATION / ОПОДАТКУВАННЯ

•

10 ECONOMIC AND MONETARY POLICY AND FREE MOVEMENT OF CAPITAL / ЕКОНОМІЧНА І МОНЕТАРНА ПОЛІТИКА ТА СВОБОДА РУХУ КАПІТАЛУ

- 🇬🇧 **Capital markets Union.** The European Commission adopted (25.11.2021) a package of measures to ensure that investors have better access to company and trading data. They will help connect EU companies with investors, improve their access to funding, broaden investment opportunities for retail investors and better integrate capital markets. The package includes [four legislative proposals](#), as well as a communication explaining how the different measures fit together: (1) the European Single Access Point (ESAP) will offer a single point of access to public information about EU companies and EU investment products; (2) the reviewed European Long-Term Investment Funds (ELTIFs) Regulation will increase the attractiveness of ELTIFs and make it easier for retail investors to invest in them; (3) the reviewed Alternative Investment Fund Managers Directive (AIFMD) harmonises the rules around loan-originating funds (debt funds), in order to facilitate lending to real economy; (4) the reviewed Markets in Financial Instruments

Regulation (MiFIR) adjustments to the trading rules will ensure more transparency for all parties trading on capital markets. Європейська комісія прийняла (25.11.2021) пакет заходів, щоб забезпечити інвесторам кращий доступ до даних компаній і торгів. Вони допоможуть з'єднати компанії ЄС з інвесторами, покращать їхній доступ до фінансування, розширять інвестиційні можливості для роздрібних інвесторів та краще інтегрують ринки капіталу. Пакет містить [чотири законодавчі пропозиції](#), а також повідомлення, що пояснює, як різні заходи поєднуються між собою: (1) Європейська єдина точка доступу (ESAP) передбачає єдиний пункт доступу до публічної інформації про компанії ЄС та інвестиційні продукти ЄС; (2) переглянутий Регламент Європейських довгострокових інвестиційних фондів (ELTIF) підвищить привабливість ELTIF і спростить для роздрібних інвесторів інвестування в них; (3) переглянута Директива щодо менеджерів альтернативних інвестиційних фондів (AIFMD) узгоджує правила щодо позикових фондів (боргових фондів), щоб полегшити кредитування реальної економіки; (4) переглянуті коригування правил торгівлі щодо ринків фінансових інструментів (MiFIR) забезпечать більшу прозорість для всіх сторін, які торгують на ринках капіталу (англійською).

11 EXTERNAL RELATIONS / ЗОВНІШНІ ЗНОСИНИ

- **Restrictive measures.** The EU Court of Justice upheld the acts of the EU Council maintaining Hamas on the EU list of terrorist organisations. The General Court should not have cancelled Hamas' listing on the ground that the Council had failed to authenticate by means of a signature the statements of individual reasons for those acts as it is required due to art. 297(2) TFEU. See [Judgment](#) in Case C-833/19 P Council v Hamas of 23.11.2021. Суд ЄС залишив у силі акти Ради ЄС про включення ХАМАС до Європейського списку терористичних організацій. При цьому Загальний суд не повинен був скасовувати включення ХАМАС в перелік на тій підставі, що Рада не засвідчила за допомогою свого підпису індивідуальні причини цих дій, як це вимагається ст. 297(2) ДФЄС. Див. [Рішення](#) у справі C-833/19 P Council v Hamas від 23.11.2021 (англійською).

12 ENERGY / ЕНЕРГЕТИКА

- **Electricity and Natural Gas Markets.** The EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators and the Council of European Energy Regulators published the [Annual Report](#) on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets in 2020 (30.10.2021). It presents the main results and recommends further actions to foster the integration of internal electricity and natural gas markets. It comprises three volumes, analysing respectively: the Electricity Wholesale Market, the Gas Wholesale Market, and the Energy Retail Market and Consumer Protection. The Report, for the first time, covers Energy Community states including Ukraine. Агентство ЄС зі співробітництва

регуляторів енергетики та Рада європейських регуляторів енергетики опублікували [Річний звіт](#) про результати моніторингу внутрішніх ринків електроенергії та природного газу у 2020 році (30.10.2021). У ньому представлені основні результати та рекомендовані подальші дії для сприяння інтеграції внутрішніх ринків електроенергії та природного газу. Він складається з трьох томів, які аналізують відповідно: оптовий ринок електроенергії, оптовий ринок газу та роздрібний ринок енергії та захист прав споживачів. Звіт вперше охоплює країни Енергетичного Співтовариства, включаючи Україну (англійською).

13 INDUSTRIAL POLICY AND INTERNAL MARKET / ПРОМИСЛОВА ПОЛІТИКА ТА ВНУТРІШНІЙ РИНОК

-

14 REGIONAL POLICY AND COORDINATION OF STRUCTURAL INSTRUMENTS / РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ТА КООРДИНАЦІЯ СТРУКТУРНИХ ІНСТРУМЕНТІВ

-

15 ENVIRONMENT, CONSUMERS AND HEALTH PROTECTION / ЗАХИСТ ДОВКІЛЛЯ, ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ТА ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

- **European Green Deal.** The European Commission adopted three initiatives that are necessary for the implementation of the European Green Deal: (1) to stop deforestation; (2) to innovate sustainable waste management, and (3) to make soils healthy for people, nature and climate (17.11.2021). Європейська комісія прийняла три ініціативи, які необхідні для імплементації Європейської Зеленої угоди: (1) припинити вирубку лісів; (2) запровадити інноваційне стале управління відходами та (3) зробити ґрунти здоровими для людей, природи та клімату (17.11.2021).
 - The [new Regulation to curb EU-driven deforestation and forest degradation](#) would guarantee that the products that EU citizens buy, use and consume on the EU market do not contribute to global deforestation and forest degradation. The main driver of these processes is agricultural expansion linked to the commodities soy, beef, palm oil, wood, cocoa and coffee, and some of their derived products. The Regulation sets mandatory due diligence rules for companies which want to place these commodities on the EU market to ensure that only deforestation-free and legal products are allowed on the EU market. [Новий регламент, спрямований на обмеження вирубки та деградації лісів у межах ЄС](#), гарантуватиме, що продукти, які громадяни ЄС купують, використовують та споживають на ринку ЄС, не сприятимуть глобальній вирубці та деградації лісів. Основною рушійною силою цих процесів є розширення сільського

- господарства, пов'язане з товарами сої, яловичини, пальмової олії, деревини, какао та кави, а також деяких продуктів їхньої переробки. Регламент встановлює обов'язкові правила належної обачності для компаній, які хочуть розміщувати ці товари на ринку ЄС, щоб гарантувати, що на ринку ЄС дозволено використовувати лише легальну продукцію, що не загрожує вирубці лісів.
- Under the [revised Regulation on waste shipments](#), the Commission delivers on the circular economy and zero pollution ambitions by proposing stronger rules on waste exports, a more efficient system for the circulation of waste as a resource and determined action against waste trafficking. Waste exports to non-OECD countries will be restricted and only allowed if third countries are willing to receive certain wastes and are able to manage them sustainably. Waste shipments to OECD countries will be monitored and can be suspended if they generate serious environmental problems in the country of destination. Відповідно до [переглянутого Регламенту про перевезення відходів](#), Комісія досягає амбіцій циркулярної економіки та нульового забруднення, пропонуючи більш жорсткі правила щодо експорту відходів, ефективнішу систему обігу відходів як ресурсу та рішучі заходи проти торгівлі відходами. Експорт відходів до країн, що не входять до ОЕСР, буде обмежений і дозволений лише в тому випадку, якщо треті країни бажають отримувати певні відходи та зможуть поводитися з ними. Відправлення відходів до країн ОЕСР буде контролюватися і може бути призупинено, якщо вони можуть створити серйозні екологічні проблеми в країні призначення.
 - The [new EU Soil Strategy](#) sets a framework with concrete measures for the protection, restoration and sustainable use of soils and proposes a set of voluntary and legally binding measures. This strategy aims to increase the soil carbon in agricultural land, combat desertification, restore degraded land and soil, and ensure that by 2050, all soil ecosystems are in a healthy condition. [Нова Стратегія ЄС щодо ґрунтів](#) встановлює рамки з конкретними заходами для захисту, відновлення та сталого використання ґрунтів та пропонує набір добровільних та юридично обов'язкових заходів. Ця стратегія спрямована на збільшення вмісту вуглецю в ґрунті сільськогосподарських угідь, боротьбу з опустелюванням, відновлення деградованих земель і ґрунтів, а також забезпечення того, щоб до 2050 року всі ґрунтові екосистеми були в здоровому стані (англійською).
 - **Inbox advertising.** The EU Court of Justice ruled that the display in the electronic inbox of advertising messages in a form similar to that of a real email constitutes use of electronic mail for the purposes of direct marketing within the meaning of Directive 2002/58 concerning the processing of personal data and the protection of privacy in the

electronic communications sector. Those messages give rise to a likelihood of confusion that could lead a user who clicks on the link corresponding to the advertising message to be redirected, against his or her will, to an internet site displaying that advertisement. See [Press-Release](#) of Judgment in Case C-102/20 StWL Städtische Werke Lauf a.d Pegnitz of 25.11.2021. 🇺🇦 Суд ЄС постановив, що відображення в електронній скриньці вхідних рекламних повідомлень у формі, подібній до справжньої електронної пошти, є використанням електронної пошти для цілей прямого маркетингу у розумінні Директиви 2002/58 щодо обробки персональних даних і захисту конфіденційності в секторі електронних комунікацій. Ці повідомлення викликають ймовірність плутанини, яка може призвести до того, що користувач, який натисне посилання, що відповідає рекламному повідомленню, буде перенаправлений проти його чи її волі на веб-сайт, де відображається це оголошення. Див. [прес-реліз](#) Рішення у справі C-102/20 StWL Städtische Werke Lauf a.d Pegnitz of 25.11.2021 (англійською).

- 🇬🇧 **Medicinal products for human use.** The EU Court of Justice ruled that EU law precludes national legislation under which a parallel import licence of a medicinal product is to expire automatically after one year from the expiry of the marketing authorisation for the reference medicinal product, without carrying out an examination whether there is any risk to the health and life of humans. That automatic expiry goes beyond what is necessary to protect the health and life of humans. See [press-release](#) of Judgment in Case C-488/20 Delfarma of 25.11.2021. 🇺🇦 Суд ЄС постановив, що законодавству ЄС не відповідає національне законодавство, згідно з яким ліцензія на паралельний імпорт лікарського засобу автоматично закінчується через один рік після закінчення терміну дії реєстраційного дозволу на референтний лікарський засіб, без проведення перевірки на наявність ризику для здоров'я та життя людей. Цей автоматичний термін придатності виходить за межі того, що необхідно для захисту здоров'я та життя людей. Див. [прес-реліз](#) Рішення у справі C-488/20 Delfarma від 25.11.2021 (англійською)

16 SCIENCE, INFORMATION, EDUCATION AND CULTURE / НАУКА, ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДНОСИНИ, ОСВІТА І КУЛЬТУРА

-

17 LAW RELATING TO UNDERTAKINGS / ЗАКОНОДАВСТВО ПРО ПІДПРИЄМСТВА

-

18 COMMON FOREIGN AND SECURITY POLICY / СПІЛЬНА ЗАКОРДОННА ПОЛІТИКА І ПОЛІТИКА БЕЗПЕКИ

- 🇬🇧 **PESCO.** The Council of the European Union adopted the [Decision](#) 2021/2008 of

16.11.2021 amending and updating Decision (CFSP) 2018/340 establishing the list of projects to be developed under PESCO. Due to the recast decision the number of projects extended to 61, covering EU military partnership, strategic air transport, common hub for governmental imagery, defence of space assets etc. Рада Європейського Союзу прийняла [Рішення](#) 2021/2008 від 16.11.2021 про внесення змін та оновлення Рішення (CFSP) 2018/340 про встановлення переліку проектів, що можуть реалізовуватися у рамках PESCO. Завдяки зміненому рішенню кількість проектів збільшено до 61, що охоплюють військове партнерство ЄС, стратегічний повітряний транспорт, спільний вузол для урядових зображень, захист космічних засобів тощо (англійською).

19 AREA OF FREEDOM, SECURITY AND JUSTICE / ПРОСТІР СВОБОДИ, БЕЗПЕКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

- **Independence of the judiciary.** The Court of Justice ruled that EU law precludes the regime in force in Poland which permits the Minister for Justice to second judges to higher criminal courts; secondments which that minister – who is also the Public Prosecutor General – may terminate at any time without stating reasons. The requirement that judges be independent means that the rules relating to such secondments must provide the necessary guarantees in order to prevent any risk of those secondments being used as a means of exerting political control over the content of judicial decisions, including in criminal matters. See [Judgment](#) in Joined Cases C-748/19 to C-754/19 Criminal proceedings against WB and Others of 16.11.2021. Суд Європейського Союзу постановив, що діючий у Польщі режим, який дозволяє міністру юстиції відряджати суддів до вищих кримінальних судів, та відрядження, які цей міністр – який також є Генеральним прокурором – може припинити в будь-який час без пояснення причин є несумісними з правом ЄС. Вимога щодо незалежності суддів означає, що правила, що стосуються такого відрядження, повинні забезпечувати необхідні гарантії для запобігання будь-якому ризику використання цих відряджень як засобу здійснення політичного контролю над змістом судових рішень, у тому числі в кримінальних справах. Див. [Рішення](#) в об'єднаних справах C-748/19 to C-754/19 Criminal proceedings against WB and Others від 16.11.2021 (англійською).
 - “Суд ЄС: повноваження міністра юстиції Польщі щодо суддів суперечать законодавству Євросоюзу”, [стаття](#) в “Європейській правді” від 16.11.2021.
- **Concept of habitual residence.** The EU Court of Justice clarified the meaning and scope of the concept of the «habitual residence» of a spouse in the context of the jurisdiction to hear a divorce application. The court concluded that, although a a spouse may have several residences at the same time, he or she may have, at a given time, only one habitual residence within the meaning of Article 3(1)(a) of the Council Regulation No 2201/2003 concerning jurisdiction and the recognition and enforcement of judgments in matrimonial matters and the matters of parental responsibility (Brussels IIa Regulation). Consequently, where a spouse divides his or her time between two Member States, only the courts of

the Member State in which that habitual residence is situated have jurisdiction to rule on the application for dissolution of the matrimonial ties. See Judgment in Case C-289/21 IB (Habitual residence of a spouse – Divorce) of 25.11.2021. 🇺🇦 Суд ЄС роз'яснив значення та обсяг поняття «звичайне місце проживання» подружжя в контексті юрисдикції розгляду заяви про розлучення. Суд дійшов висновку, що, хоча подружжя може мати кілька місць проживання одночасно, він або вона може мати лише одне звичайне місце проживання у значенні статті 3(1)(a) Регламенту Ради 2201/2003 щодо юрисдикції та визнання та виконання судових рішень у справах про шлюб та питаннях батьківської відповідальності (Регламент Брюссель IIa). Отже, якщо подружжя розподіляє свій час між двома державами-членами, лише суди тієї держави-члена, в якій знаходиться це звичайне місце проживання, мають юрисдикцію для вирішення заяви про розірвання подружніх відносин. Див. Рішення у справі C-289/21 IB (Habitual residence of a spouse – Divorce) від 25.11.2021 (англійською).

- 🇬🇧 **Criminalisation of assistance to asylum seekers.** The Court of Justice ruled that by criminalising organising activities in relation to the initiation of a procedure for international protection by persons not fulfilling the national criteria for granting that protection, Hungary infringed EU law. Criminalising such activities impinges on the exercise of the rights safeguarded by the EU legislature in respect of the assistance of applicants for international protection. See [Judgment](#) in Case C-821/19 Commission v Hungary of 16.11.2021. 🇺🇦 Суд ЄС постановив, що Угорщина, встановивши кримінальну відповідальність за організацію діяльності щодо ініціювання процедури міжнародного захисту особами, які не відповідають національним критеріям надання такого захисту, порушила законодавство ЄС. Криміналізація такої діяльності порушує реалізацію прав, гарантованих законодавством ЄС про допомогу шукачам міжнародного захисту. Див. [Рішення](#) у справі C-821/19 Commission v Hungary від 16.11.2021 (англійською).
 - “Угорський закон “стоп Сорос” порушує законодавство ЄС - суд”, [стаття](#) в “Європейській правді” за 16.11.2021.

20 PEOPLE'S EUROPE / ЄВРОПА ДЛЯ ЛЮДЕЙ

•

The content of this Review does not reflect the official position of the European Union. Responsibility for the information and views expressed in the Review lies entirely with the authors.